

GURU KASHI UNIVERSITY

Master of Arts in Punjabi **Appendix I**

Session: 2025-26

Faculty of Sciences, Humanities and Languages

Graduate Attributes of the Programme: -

Type of learning outcomes	The Learning Outcomes Descriptors
Graduates should be able to demonstrate the acquisition of:	
Learning outcomes that are specific to disciplinary areas of learning.	ਐਮ.ਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲੇਕਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾ ਗਿਆਨ ਹੈ
	ਉਹ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ।
	ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਐਕਟਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲੇਖਕ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਹਨ।
Generic learning outcomes	ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਲਿੰਗ ਪੱਖਪਾਤ, ਨਸ਼ਿਆਂ, ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ, ਕੰਨਿਆਂ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਵੱਸਥ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਗੇ।
	ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਉਹ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ, ਅਧਿਆਪਨ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
	ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਹਿਤਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਸੰਪਾਦਨ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਐਂਕਰਿੰਗ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ।

Programme Learning outcomes: P.G Diploma in Punjabi) is awarded to students who have demonstrated the achievement of the outcomes located at level 6.5

Element of the Descriptor	Programme learning outcomes relating to Masters Degree
The graduates should be able to demonstrate the acquisition of:	
Knowledge and understanding	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ।
	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਲਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਥੀਏਟਰ, ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ।
	ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਪਨ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
General, technical and professional skills required to perform and accomplish tasks	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
	ਵਿਭਿੰਨ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ।
Application of knowledge and skills	ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ।
Generic learning Outcomes	ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਉਹ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ, ਅਧਿਆਪਨ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
Constitutional, humanistic, ethical, and moral values	ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਲਿੰਗ ਪੱਖਪਾਤ, ਨਸ਼ਿਆਂ, ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ, ਕੰਨਿਆ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਵੱਸਥ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਗੇ।
Employability and job-ready skills, and entrepreneurship skills and capabilities/qualities and mindset	ਉਹ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Credit requirements	Bachelor's degree with Honours/ Honours with Research in the relevant subject (4-years) or one year P. G Diploma in relevant subject with at least 45 % marks or equivalent CGPA in Aggregate, after 3-year Bachelor Degree and requires 44 credits with Research) at level 6.5
Entry requirements	A 3-year Bachelor's degree for the 2-year/4-semester Master's degree in Punjabi.

Semester I									
Course Code	Course Title	Type of Course	L	T	P	Credits	Int.	Ext .	Total
MPB1400	Punjabi Sabhyachar ate Lokdhara-I	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB1401	Punjabi Sufi Kav	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB1402	Madhkali Punjabi Sahit	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB1403	Parvashi Punjabi Sahit	Core	4	0	0	4	30	70	100
IKS0022	Indian Cultural Studies	IKS	4	0	0	4	30	70	100
Discipline Elective-I (Choose Any one)									
MPB1405	Gurmat Kav	Discipline Elective					30	70	100
MPB1406	Bhagti Kav		4	0	0	4			
Total			24	0	0	24	180	420	600

Semester II									
Course Code	Course Title	Type of Course	L	T	P	Credits	Int.	Ext .	Total
MPB2450	Aadhunik Punjabi Sahit da Ithaas	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB2451	Aadhunik Punjabi Kavita	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB2452	Punjabi Vartak	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB2453	Punjabi Natak ate Rangmanch	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB2454	Creative Writing	Employa bility & Entrepre neurshi p Skill (EEC)	0	0	4	2	30	70	100
Discipline Elective-II (Choose Any one)									
MPB2455	Punjabi Kahani	Discipl ne					30	70	100
MPB2456	Punjabi Novel	Elective	4	0	0	4			
Total			20	0	4	22	180	420	600

Programme Learning outcomes: The Master's degree (M.A. [Punjabi]) two-year Programme is awarded to students who have demonstrated the achievement of the outcomes located at level 6.5

Element of the Descriptor	Programme learning outcomes relating to Master's Degree (I YEAR)
The graduates should be able to demonstrate the acquisition of:	
Knowledge and understanding	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ।
	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਲਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਥੀਏਟਰ, ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ।
	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
General, technical and professional skills required to perform and accomplish tasks	ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਪਨ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
	ਵਿਭਿੰਨ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ।
Application of knowledge and skills	ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਵੱਸਥ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ, ਅਧਿਆਪਨ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ
Generic learning Outcomes	ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲੇਖਕ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਹਨ।
Constitutional, humanistic, ethical, and moral values	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲੇਖਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾ ਗਿਆਨ ਹੈ

Employability and job-ready skills, and entrepreneurship skills and capabilities/qualities and mindset	ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਹਿਤਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਸੰਪਾਦਨ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਐਂਕਰਿੰਗ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ।
Credit requirements	A student with eligible for admission in a PG Programme either in the major or minor discipline taken by the student in his/her UG Programmes. OR Irrespective of the major or minor disciplines taken by the students is eligible for admission in any discipline of PG Programmes if the student qualifies for National Level (CUCET) or university level entrance examination in the discipline of PG Programme requires 88 credits from the first and second years of the programme, with 44 credits in the first year 44 credits in the second year of the programme at level 6.5
Entry requirements	4-year degree Course (Hons or Hon's with for the 1-year/2-semester P.G Diploma in Punjabi.

Semester III									
Course Code	Course Title	Course Type	L	T	P	Credits	Int.	Ex t.	Total Marks
MPB3500	Bhasha Vigyan ate Punjabi Bhasha -I	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB3501	Madhkali Punjabi Sahit da Ithaas	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB3502	Anuvad	Employab ility & Entrepre neurship Skill (EEC)	0	0	4	2	30	70	100
Discipline Elective III (Choose Any one)									
MPB3503	Vatavarn ate eco criticism	Discipline Elective	4	0	0	4	30	70	100
MPB3504	Vishav classiki sahit								
Discipline Elective IV (Choose Any one)									
MPB3505	Media ate Punjabi Patrkari	Discipline Elective	4	0	0	4	30	70	100
MPB3506	Samkali Punjabi Cinema								
Discipline Elective V (Choose Any one)									
MPB3507	Sahit Sidant Ate Alochhna	Discipline Elective	4	0	0	4	30	70	100
MPB3508	Viharak Samikhya								
Total			20	0	4	22	180	420	600

Semester-IV									
Cour se Code	Course Title	Course Type	L	T	P	Credits	Int.	Ext.	Total Mark s
MPB 4550	Recent Trends in Punjabi Literature	Core	4	0	0	4	30	70	100
MPB 4551	Dissertation	Resear ch Project	0	0	0	12	30	70	100
MPB 4552	Sahit Adyan Vidhiyan	Employ ablity & Entrepr eneurs hip Skill Course	0	0	4	2	30	70	100
Discipline Elective VI (Choose Any one)									
MPB 4553	Dalit sahit	Discipli ne Elective	4	0	0	4	30	70	100
MPB 4554	Khoj Vidhi ate Computer								
Total			8	0	4	22	120	280	400
Grand Total			72	0	12	80			

Semester I

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3400	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course learning outcomes:**

After successful completion of this course, students will be able to:

1. Gain knowledge about the socio-cultural background of Punjab.
2. Understand the cultural diversity of various communities.
3. Develop a connection with their cultural roots.
4. Identify the challenges and emerging issues within contemporary Punjabi culture.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ

ਭਾਗ-ੲ**15 hours**

ਲੋਕਧਾਰਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਖੇਤਰ

ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ: ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ

ਭਾਗ-ਸ**15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਸਰੂਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ: ਰੀਤਾਂ-ਰਸਮਾਂ, ਲੋਕ ਧਰਮ ਅਤੇ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner

centered,co-learning,self-directed,online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਸੰਦਰਭ :, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼ ਦਿੱਲੀ, 1997.
- ਅਸ਼ਕ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1966
- ਅਮੇਲ, ਐੱਸਰੇਖਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੂਪ ..ਐੱਸ., ਧਨਪਤ ਰਾਏ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਜਲੰਧਰ, 1969
- ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1971
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ :, ਪੁਨੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989
- ਜੋਸ਼ੀ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1987
- ---, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੇਕਧਾਰਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1996.
- ---,ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੇਕਧਾਰਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004
- ---,ਸਭਿਆਚਾਰਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ :, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2013.
- ---,ਤਿਵਾੜੀ, ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1985.
- ਫਰੈਂਕ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਭਿਆਚਾਰਪਛਾਣ-ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ :, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1984.
- ---, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1987.
- ਵਿਨੇਦ, ਟੀ.ਆਰ., ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1980.
- ---. ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੇਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1988.
- ---,ਲੇਕ ਮਨ ਚੇਤਨਅਵਚੇਤਨ-, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2001.
- ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਕਧਾਰਾ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਖ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ-, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸੰਪਾ),
- ---, ਲੇਕਧਾਰਾ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- ---,ਲੇਕ ਰੰਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1996.
- ਘੁੰਮਣ, ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਕ ਗੀਤ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਕ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪੁਨੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਜੋਸ਼ੀ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲੇਕਧਾਰਾ ਤੇ ਲੇਕਧਾਰਾ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ-, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998
- ---, ਲੇਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਕਧਾਰਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998.
- ਥਿੰਦ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਲੇਕਯਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਜੀਵਨ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1971
- (ਸੰਪਾ), ਲੇਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1975.

- ਬੇਦੀ, ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1971.
- ---, ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਦਿੱਲੀ, 1977.
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ (ਅੱਠ ਜਿਲਦਾਂ), ਲੋਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ.
- ਰੰਧਾਵਾ, ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (.ਸੰਪਾ), ਪੰਜਾਬ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1960.

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3401	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completion of this course, the learner will be able to:

1. Attain a clear understanding of the concepts, principles, and foundations of Sufi poetry.
2. Identify the significant influence of Sufi poetry on Punjabi literature.
3. Gain insights into medieval Punjabi social concerns through the lens of the Sufi poetic tradition.
4. Analyze the ideological dimensions reflected in the works of the Sufi poetic tradition.

Course content

ਭਾਗ-ੳ

15 hours

ਸੂਫੀਮੱਤ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਸਿਧਾਂਤ : ਸੂਫੀਮੱਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਧਤੀਆਂ
ਸੂਫੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਫੀਮੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼
ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਉੱਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ

ਭਾਗ-ਅ

15 hours

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ :ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਸਲੋਕ ਫਰੀਦ : ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ

ਭਾਗ-ੲ

15 hours

ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ :ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਕਾਫੀਆਂ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਉਬਰਾ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸੂਫੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾਮ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1943.
- ---, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਰਚਨਾ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988
- ਆਜ਼ਾਦ, ਕਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (.ਸੰਪਾ), ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੂਫੀ ਅਨੁਭਵ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਮਿਤੀਹੀਣ .
- ਅਮੇਲ, ਸ(.ਸੰਪਾ) .ਸ., ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1970.
- ਸਾਹੀ, ਉਦਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2003

- ਸ਼ੈਲੀ, ਕੁਲਜੀਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਬਿੰਬ ਵਿਵੇਕ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1984
- ਸੀਤਲ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1978.
- ਕੁਸ਼ਤਾ, ਮੇਲਾ ਬਖਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤਜਕਰਾ, ਮੇਲਾ ਬਖਸ਼ ਕੁਸ਼ਤਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਲਾਹੌਰ, 1960.
- ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਦਰਭ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989.
- ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੂਫੀਵਾਦ, (ਸੰਪਾਦਕ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ., ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1997.
- ਘੁੰਮਣ, ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਕਾਫੀਆਂ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1997.
- ਕਾਫੀਆਂ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004.
- ਸੂਫੀਮਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001.
- ---, ਕਾਫੀਆਂ ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2010.
- ---, ਭੁੱਲੇ ਵਿਸਰੇ ਸੂਫੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾਮ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2013.
- ---, ਹਾਸਮ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ., ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2016.
- ਢਿੱਲੋਂ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਸਰੀਅਤ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1980.
- ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਚਿੰਤਨ ਕਲਾ ਤੇ ਰਚਨਾ ., ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1984.
- ---, ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2002.
- ਤਲਵਾੜਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2018.
- ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986.
- ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਦ ਦਰਸ਼ਨ, ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1967.
- ਸੂਫੀਵਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1957.

Course Title: ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3402	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand the importance of medieval Punjabi poetry as the golden age of Punjabi literature.
2. Analyze the socio-religious, political, and economic context of that era.
3. Appreciate the richness of Punjabi cultural heritage.

4. Develop spiritual insight, critical thinking, and moral values through literature.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ

15 hours

ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ

ਮੱਧਕਾਲ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ-ਅ

15 hours

ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਵਿ-ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ

ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ

ਭਾਗ-ੲ

17 hours

ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ

ਭਾਗ-ਸ

13 hours

ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਅਰਸੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਪਰਿਪੇਖ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 1989.
- ਕੋਹਲੀ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ, ਵਾਰ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1981.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਾਠ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1993.
- ਸਹਾਈ, ਉਦਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ: ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2003
- ਸ਼ਰਮਾ, ਜੀ.ਐਲ., ਜੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ, ਏਕਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986.
- ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (.ਸੰਪਾ), ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਧਾਰਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਦਿੱਲੀ, 1964.
- ਰੰਧਾਵਾ, ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ: ਇਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 2013
- ਤਲਵਾੜਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੂਫੀਮਤ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ 2005
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2004
- ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਦੀਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
- ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1981.

- ਪਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਪਰਿਚਯ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1958.
- ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Course Title: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB1403	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand the development and key themes of diasporic Punjabi literature
2. Recognize its artistic features and historical significance.
Analyze major concerns of the Punjabi diaspora.
3. Understand issues like identity, racism, and emotional ties to the homeland.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ

15 Hours

ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਅ**15 Hours**

ਚਰਨ ਸਿੰਘ : ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ

ਭਾਗ-ੲ**15 Hours**

ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ : ਚੌਕ (ਕਾਵਿ ਨਾਟਕ)

ਭਾਗ-ਸ**15 Hours**

ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ, ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion. innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਡਾ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਨਾਟ- ਚਿੰਤਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 2021
- ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1996
- ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਦੇ ਟਾਪੂ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਬੁਕਸ ਲਿਮਿਟਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013
- ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ, ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਮਾਰਚ 1995
- ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
- ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ, ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ

Course Title: Indian Cultural Studies	L	T	P	Cr.
Course Code: IKS0022	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Objective:**

Academic study of cultures in India has remained derivative of Western categories, assumptions and ideologies. The proposed course aims at introducing students to distinct Indian ways of cultural expressions and offers pathways to understand self and subjectivity in the context of localism, nationalism and globalism. Conventional cultural studies, predicated on Western intellectual frameworks, cannot adequately capture the complexity and layered nature of Indian history. The course will cover key texts from the late 19th century to understand what constitutes Indian subjectivity, its difference, authenticity and life world, its implications for nationhood and claims of particularism vis-à-vis universalism.

Learning Outcome:

1. **Understanding Modern Indian Thought:** Students will gain a theoretical foundation to explore how Indian philosophical and cultural ideas since the early 20th century have shaped individual and collective experiences.
2. **Analyzing Cultural Transformations:** Learners will investigate the impact of modern Indian thought on personal identity and cultural context, understanding its role in shaping societal values and worldviews.
3. **Developing Conceptual Vocabulary:** Students will become familiar with key ideas and terminologies introduced in the course, enabling them to critically engage with and interpret modern Indian intellectual traditions.
4. **Articulating Personal and Shared Experiences:** Learners will cultivate the ability to express their own and others' experiences using the conceptual and philosophical frameworks discussed in the course.

Course Content**Unit 1****15 Hours**

Introduction: (Orientalist, colonial and contemporary representation of India)

Unit 2**10 Hours**

Indian difference: (Aurobindo, Ramanujan, Bankimchandra, Malhotra and others), Self and subjectivity: (Gandhi, Upadhyay, M.N. Roy, Ashis Nandy, Dharmapal and others)

Unit 3**15 Hours**

Home, Nation and the World: (Nehru, Tagore, Ambedkar, Savarkar, Mazumdar, Malaviya and others)

Unit 4**20 Hours**

Swaraj: (Lajpat Rai, Gandhi, Tilak, Rajaji, Alvares, Balagangadhar and others), Art and aesthetics: (Coomaraswamy, Hiriya, Radhakrishnan, Aurobindo, Naipaul, Devy and others)

Transactional Mode

Seminars, Group discussion, Team teaching, Focused group discussion, Assignments, Project-based learning, Simulations, reflection and Self-assessment

Suggested Readings

- Knut A. Jacobsen. *Ed. Modern Indian Culture and Society*. Routledge: London, 2009.
- Upadhyay, Deendayal. *Integral Humanism*. 1965.
<http://www.chitrakoot.org/download/IntegralHumanism.pdf>

- Savarkar, V.D. *The Essentials of Hindutva*.
http://savarkar.org/en/encyc/2017/5/23/2_12_12_04_essentials_of_hindutva.v001.pdf_1.pdf
- Vasudha Dalmia & Rashmi Sadana. Eds. *The Cambridge Companion to Modern Indian Culture*. Cambridge University Press: Cambridge, 2012.
- Alvares, Claude. "A Critique of the Eurocentric Social Science and the Question of Alternatives". *Economic and Political Weekly*. 46. 22, 2011.
- Ambedkar, B.R. *Pakistan or the Partition of India*. Columbia University:
http://www.columbia.edu/itc/mealc/pritchett/00ambedkar/ambedkar_partition
- Balagangadhara, S.N. *Reconceptualizing India Studies*. Oxford University Press: New Delhi, 2012.
- Chatterjee, Partha. *Nationalist Thought and the Colonial World: A Derivative Discourse*. Zed Books: London, 1993.
- Chattopadhyay, Bankimchandra. "Is Nationalism a Good Thing?" and "Critics of Hinduism". In *Awakening Bharat Mata*, ed. Swapan Dasgupta. Penguin: New Delhi, 2019.
- Coomaraswamy, A.K. "Indian Nationality". *Indian Philosophy in English: From Renaissance to Independence*. Oxford University Press: New York, 2011.
- Gandhi, M.K. *Hind Swaraj*. Navjeevan Publishing: Ahmedabad, 1938.
- Ghosh, Aurobindo. "A Defence of Indian Culture". *The Renaissance in India and other Essays on Indian Culture*. Sri Aurobindo Ashram: Pondicherry, 2002.

Course Title: ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB1405	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completing this course, the learner will be able to:

1. Gain insight into the origin, themes, and philosophical foundations of Gurmat literature.
2. Analyze the religious, social, political, and economic context of medieval times through Punjabi poetry.
3. Appreciate the greatness of Punjabi cultural heritage.
3. Develop spiritual awareness, critical thinking, and moral values through literary study.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ

15 hours

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀ-ਰੂਪ ਤੇ ਬਾਣੀਕਾਰ

ਭਾਗ-ਅ

15 hours

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਪਾਸਾਰ

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ : ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ : ਪੰਜ ਖੰਡ

ਭਾਗ-ੲ

15 hours

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅਨੰਦੁ ਸਾਹਿਬ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਪਾਸਾਰ

ਅਨੰਦੁ ਸਾਹਿਬ : ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

ਅਨੰਦੁ ਸਾਹਿਬ: ਆਨੰਦ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਬਾਰਾਂਮਾਹ ਮਾਝ : ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ

ਬਾਰਾਂਮਾਹ ਮਾਝ : ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

ਬਾਰਾਂਮਾਹ ਮਾਝ : ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਚਿਤਰਨ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovativ, learner centered, co-learning, self- directed,online learning,techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਥਿਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2016
- ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1947
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004
- ---, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2013.
- ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਨੰਦ ਜੋਤਿ ਤੇ ਜੁਗਤਿ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985
- ---, ਬਾਰਾਂਮਾਹ ਦਰਪਣ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀਹੀਣ
- ਦੀਪ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਪੁ ਜੀ : ਇਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀਹੀਣ
- ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਬਾਣੀ : ਰਮਜ਼ ਅਤੇ ਰਹੱਸ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2010
- ਬਰਾੜ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982
- ਗਿੱਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਦਿੱਲੀ

Course Title: ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB1406	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand the concepts, principles, and foundations of Bhakti and the Bhakti poetic tradition.
2. Recognize the impact of the Northern Bhakti movement on Punjabi literature.
3. Explore the unique contribution of Bhakti poetry to medieval Punjabi literary traditions.
4. Analyze the ideological dimensions in the works of Bhakti poets.

Course content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿਧਾਰਾ: ਪਿਛੋਕੜ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਗਤੀ ਸੰਕਲਪ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ

ਭਗਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਸਾਹਿਤ

ਭਾਗ-ਅ

15 hours

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਜੀਵਨ ਰਚਨਾ

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ: ਕਾਵਿ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ

ਭਾਗ-ਬ

15 hours

ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ : ਜੀਵਨ ਰਚਨਾ

ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਬਾਣੀ: ਕਾਵਿ-ਕਲਾ

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ :ਜੀਵਨ ਰਚਨਾ

ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ : ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ : ਕਾਵਿ-ਕਲਾ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਸਿੰਗਲ, ਧਰਮਪਾਲ, ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 1975
- ਖੇਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਤਥਾ ਹੋਰ ਭਗਤ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ , ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ---, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ।
- ਪ੍ਰੋ ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਜੀਵਨ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਬਾਣੀ, 2005
- ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰੂ, ਭਗਤੀ ਕਾਲ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ 1999
- ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ, ਸਿਖ ਧਰਮ ਫਿਲਾਸਫੀ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਬਜਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2008
- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਕਿੱਸਾ ਸੰਸਾਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1985

Semester II

Course Title: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2450	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completing this course, the learner will be able to:

1. Trace the historical development of Modern Punjabi literature from its origins to the modern period.
2. Identify major literary movements, genres, and influential writers across Modern historical eras.
3. Analyze representative texts of modern Punjabi literature.
4. Understand the socio-cultural and religious contexts that shaped Modern Punjabi literature.
5. Critically evaluate the evolution of themes such as folklore, nationalism, partition, and identity in Punjabi literature.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ

15 hours

ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਸਿਧਾਂਤ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ੲ**15 hours**

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਸ**15 hours**

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਂਬਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਤੋਂ 1700 ਈ ਤੱਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 1981
- ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬ।
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਆਦਿ ਕਾਲ ਭਗਤੀ ਕਾਲ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
- ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀਹੀਣ।
- ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਰੋਤਮੂਲਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998-2001
- ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਕਾਲੀਨ (1000 ਤੋਂ 1469) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਅਲਕਾ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1989
- ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸਤਵੰਤ ਬੁੱਕ ਏਜੰਸੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
- ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1701-1800 ਈ.) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਤੀਜੀ ਵਾਰ 1984
- ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ, 1998
- ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦੀਆਂ 14 ਜਿਲਦਾਂ।

Course Title: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2451	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand the elements of poetry such as art, imagination, symbols, and themes.
2. Gain knowledge of modern Punjabi poetry and its key features.
3. Develop interest in understanding and composing poetry.
4. Learn about prominent modern Punjabi poets.
5. Comprehend both theoretical and practical aspects of poetry.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ: ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ

ਭਾਗ-ੲ**15 hours**

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ: ਲੂਣਾ

ਭਾਗ-ਸ**15 hours**

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਬਿਰਖ ਅਰਜ਼ ਕਰੇ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਪਰਿਪੇਖ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1982
- ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1997.
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪੁਨਰ ਸੰਵਾਦ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
- ਸੁਰਿੰਦਰਬੀਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਥੀਮ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1998
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1980
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪੁਨਰ ਸੰਵਾਦ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1999.
- ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਬਿਰਖ ਅਰਜ਼ ਕਰੇ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ 2012
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਸੰਚਾਰ ਵਿਧੀਆਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1997.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ; ਪਹਿਚਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ 2003
- ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਕਾਵਿ ਸਾਗਰ ਹਿਰਦੇਜੀਤ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2452	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:****After completing this course, the learner will be able to:**

1. Understand the significance of classical Punjabi prose.
2. Recognize the role of prose in enhancing intellectual development.
3. Gain knowledge about the origin and development of Punjabi prose.
4. Learn about the contributions of prominent Punjabi prose writers.
5. Appreciate the importance of prose study in Punjabi literature.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ** **16 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰ (ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ)

ਭਾਗ-ਅ **14 hour**

ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ: ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ(ਸੰਪ.)

ਭਾਗ-ੲ **13 hours**

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਸ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ

ਭਾਗ-ਸ **17 Hours**

ਨੰਗੇ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਸਫਰ: ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion. innovative, learner

centered,co-learning,self-directed,online learning,techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਸ
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿਲੀ
- ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਉਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1986
- ਕਾਂਗ,ਕੁਲਬੀਰ (ਸੰਪਾਦਕ)ਚੋਣਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਵਾਰਤਕ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, 2018
- ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਨੰਗੇ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਸਫਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸਾਥ, 2004
- ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ(ਸੰਪ), ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2453	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand the significance of Indian dramatic traditions.
2. Gain knowledge of the history and trends in Punjabi drama.
3. Become familiar with prominent Punjabi dramatists and be encouraged to participate in dramatic arts.
4. Enhance understanding of the evolution of Punjabi theatre.
5. Explore the interrelationship between drama and stage performance.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ **15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਅ **15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ-ੲ **15 hours**

ਸਵਰਾਜਬੀਰ: ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਰਾਤ

ਭਾਗ-ਸ **15 hours**

ਅਜਮੇਰ ਐਲਖ : ਇਸ਼ਕ ਬਾਜ ਨਮਾਜ਼ ਦਾ ਹੱਜ ਨਹੀਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion. innovative,learner

centered,co-learning,self-directed,online learning,techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਕਜਾਕ ਕਿਰਪਾਲ,ਲੇਕਧਰਮੀ ਰੰਗਮੰਚ; ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ , ਲੁਧਿਆਣਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 2015
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਐਕਾਡਮੀ, 2004
- ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਸਟੇਜ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 2000
- ਫੁੱਲ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1957.
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਾਂਸਲ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਆਦਮਪੁਰ, 1973.
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਗਰੀ ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987.
- ਭਾਟੀਆ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਇਕਵੀ ਸਦੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਸਕੂਲ ਆਫ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 2015
- ਬਹਿਲ, ਨਰਿੰਦਰਾ, ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001
- ਨੂਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਜਮੇਰ ਐਲਖ ਦੀ ਨਾਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998.
- ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਨਾਟ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਦਿੱਲੀ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ 2001

Course Title: ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣ (Creative Writing)	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2454	4	0	0	4

Total Hours: 30**Course Learning Outcomes:**

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand the fundamental principles and techniques of creative writing.
2. Develop original works in various literary forms such as poetry, short stories, essays, and plays.
3. Express ideas, emotions, and experiences effectively through creative language.
4. Critically analyze and revise their own writing and that of others.
5. Build confidence in presenting and sharing creative work in written or spoken form.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****10 hours**

ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਤੱਤ: ਬੁੱਧੀ, ਅਨੁਭਵ, ਭਾਵ, ਸ਼ੈਲੀ

ਕਾਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਭਾਗ-ਅ**10 hours**

ਕਾਵਿ ਲੇਖਣ

ਕਾਵਿ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਭਾਗ-ੲ**5 hours**

ਗਲਪ ਲੇਖਣ

ਗਲਪ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਭਾਗ-ਸ**5 hours**

ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਣ

ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਡਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹੋਂਦ-ਵਿਧੀ, ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008
- ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004
- ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਸੇਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ, 1974
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ 1901-1995) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014
- ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ: ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991
- ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ-ਸੰਰਚਨਾ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਪਰਿਵਚਨ ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 2003

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2455	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After completing this course, the learner will be able to:

- Develop a deeper understanding and interest in Punjabi short stories and narrative writing.
- Cultivate social awareness through narrative literature.
- Enhance reasoning skills to critically examine social issues and events.
- Build the ability to face future challenges and succeed in life through the moral and thematic lessons of stories.
- Gain knowledge of various themes and topics explored in Punjabi storytelling.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ **15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਅ **15 hours**

ਦੁਆਦਸ਼ੀ (ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ): ਥੀਮਕ ਪੱਖ

ਦੁਆਦਸ਼ੀ : ਪਾਤਰਾਵਲੀ

ਦੁਆਦਸ਼ੀ: ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ

ਭਾਗ-ੲ **15 hours**

ਖੂਹ ਖਾਤੇ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ): ਥੀਮਕ ਪੱਖ

ਖੂਹ ਖਾਤੇ : ਪਾਤਰਾਵਲੀ

ਖੂਹ ਖਾਤੇ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ-ਸ **15 Hours**

ਮੌਤ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ (ਅਜੀਤ ਕੌਰ): ਥੀਮਕ ਪੱਖ

ਮੌਤ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ : ਪਾਤਰਾਵਲੀ

ਮੌਤ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion. innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਂ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ 2015
- ਸੰਧੂ, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਚੌਥੀ ਕੂਟ, ਸੰਗਮ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ 1998
- ਵਿਰਕ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਦਸੀ, ਨਵਯੁੱਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ, 1958
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
- ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਐਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2017
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਖੂਹ ਖਾਤੇ, ਐਸਿਥਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1996

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB2456	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After completion of this course, the learners will be able to:

1. Develop an understanding and interest in Punjabi novels and narrative writing.
2. Analyze social contexts through narrative literature.
3. Cultivate critical thinking to examine current societal issues.
4. Gain the ability to face future challenges effectively.
5. Acquire knowledge about various themes in novel writing.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਪੀ : ਯਥਾਰਥ -ਚਿਤਰਣ ਤੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ:

ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਪੀ: ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ

ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਪੀ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ-ੲ**15 hours**

ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਪੰਜਰ : ਯਥਾਰਥ -ਚਿਤਰਣ ਤੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਪੰਜਰ: ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ-ਸ**15 hours**

ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਆਖਰੀ ਬਾਬੇ: ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵਚਨ

ਆਖਰੀ ਬਾਬੇ: ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ

ਆਖਰੀ ਬਾਬੇ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion. . innovative, learner

centered,co-learning,self-directed,online learning,techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਸੰਪਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ,ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 1974
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਸੰਸਾਰ, ਵੈਲਵਿਸ਼ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
- ਟੀ ਆਰ ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ,ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1997
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1978
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1992
- ਡਾ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਅੰਨਦਾਤਾ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ 2006।

Semester III

Course Title: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-I	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3500	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After successful completion of this course, the students will be able to:

1. Gain knowledge about the origin and development of the Punjabi language.
2. Understand the key features of Punjabi and be capable of conducting its linguistic study.
3. Comprehend the contributions of renowned linguists to language development.
4. Understand the origin and evolution of the Gurmukhi script and its significance.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦਾ ਖੇਤਰ: ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ

ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ, ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ

ਭਾਗ -ੲ**15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕੰਸ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ: ਵਿਆਕਰਨਕ ਪ੍ਰਵਰਗ: ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਪੁਰਖ, ਕਾਲ, ਵਾਚ ਅਤੇ ਕਾਰਕ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ: ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਭਾਵੰਸ਼ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ।

ਭਾਗ-ਸ**15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਜੁਗਤ: ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਨੇਮ

ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion. innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988
- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1997
- ਸਿੱਧੂ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2013
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1983
- ਜੀਸਿੰਘ .ਬੀ., ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, 1972.
- ਪੁਆਰ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1980
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1978
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1980.
- ---, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1988
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ 2008
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਸਰੂਪ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ; ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008
- ਬੇਦੀ, ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ (ਇਤਿਹਾਸ), ਸੇਵਕ ਸਾਹਿਤ ਭਵਨ, ਦਿੱਲੀ, 1977.
- ---, ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1965.

Course Title: ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3501	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes: After completion of this course, the learner will be able to

1. Trace the historical development of Punjabi literature from its origins to the modern period.
2. Identify major literary movements, genres, and influential writers across different historical eras.
3. Analyze representative texts from classical, medieval, and modern Punjabi literature.
4. Understand the socio-cultural and religious contexts that shaped Punjabi literary traditions.
5. Critically evaluate the evolution of themes such as mysticism, folklore, nationalism, partition, and identity in Punjabi literature.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ 15hours

ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਕਾਲ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਾਮਕਰਣ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਾਮਕਰਣ ਦੇ ਅਧਾਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪਰਾਪਤ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ

ਭਾਗ-ਅ 15hours

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਆਦਿ-ਕਾਲ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ : ਨਾਥ- ਸਾਹਿਤ, ਭਗਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ, ਬੀਰ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ

ਭਾਗ-ੲ 17 hours

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਮੱਧਕਾਲ-ਕਾਲ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ : ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ, ਬੀਰ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤ

ਭਾਗ-ਸ 13 hours

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਲ

ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵੰਨਗੀਆਂ

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਂਬਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਨਿਕਾਸ ਤੇ

ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੇਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।

- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਤੋਂ 1700 ਈ ਤੱਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 1981
- ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ(ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬ।
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਆਦਿ ਕਾਲ ਭਗਤੀ ਕਾਲ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
- ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀਗੀਣ।
- ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਰੋਤਮੂਲਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998-2001
- ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਕਾਲੀਨ (1000 ਤੋਂ 1469) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਅਲਕਾ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1989
- ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸਤਵੰਤ ਬੁੱਕ ਏਜੰਸੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
- ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1701-1800 ਈ.) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਤੀਜੀ ਵਾਰ 1984
- ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ, 1998
- ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦੀਆਂ 14 ਜਿਲਦਾਂ।

Course Title: ਅਨੁਵਾਦ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3502	2	0	0	2

Total Hours: 30

Course Learning Outcomes:

After successful completion of this course, students will be able to:

1. Understand the key theoretical concepts and principles of translation.

2. Identify and analyze common challenges in the translation process.
3. Develop practical translation skills through hands-on exercises.
4. Translate texts between languages with accuracy and cultural sensitivity.
5. Appreciate the role of translation in cross-cultural communication and knowledge sharing.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ

10 hours

ਅਨੁਵਾਦ - ਸੰਕਲਪ, ਖੇਤਰ ਤੇ ਮਹੱਤਵ; ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਲਪ।

ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਭਾਗ-ਅ

10 hours

ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ - ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਆਧਾਰ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ, ਨਿਕਟ ਅਨੁਵਾਦ, ਖੁਲ੍ਹਾ (Free). ਅਨੁਵਾਦ, ਰੂਪਾਂਤਰਨ (adapation) ਅਤੇ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ, ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ (explanatory); ਲਿਪੀਅੰਤਰਨ (transliteration) ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ-ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।

ਭਾਗ-ੲ

5 hours

ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਹਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ: ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਅਨੁਵਾਦ

ਭਾਗ-ਸ

5 hours

ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ

ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ, ਗਲਪ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗਦ ਵਿਚ) : ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ।

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਕੁਮਾਰ, ਸੁਸ਼ੀਲ, ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਸੰਵਾਦ, ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਮਾਨਸਾ, 2003.
- ਤਾਲਿਬ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.
- ਰੈਡੀ, ਰਾ. ਰਾਮਚੰਦਰ, ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ: ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਹੱਲ. ਅਨੁਵਾਦਕ ਰੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2020.
- ਤਿਗਰੀ, ਮੋਲਾਨਾਥ, ਅਨੁਗਦ ਵਿਗਿਆਨ, ਸ਼ਬਦਕਾਰ, ਦਿੱਲੀ, 1984.
- Bassnett, Susan and Trivedi Harish (Eds.) Postcolonial Translation: Theory and Practice, London, Routledge, 1999.

- *Bell, Roger, T. Translation and Translating: Theory and practice, London, Longman, 1991.*
- *Jeremy Munday, Introducing Translation Studies: Theories and Applications. New York, Routledge, 2001.*
- *Shastri, Pratima Dave, Fundamental Aspects of Translation, New Delhi, PH Learnings, 2012.*

Course Title: ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਈਕੋ-ਅਲੋਚਨਾ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3503	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After successful completion of this course, the students will be able to:

1. Understand fundamental concepts and theories in ecocriticism.
2. Analyze literary and cultural texts through an environmental lens.
3. Examine how literature reflects and influences ecological awareness.

4. Explore diverse ecocritical approaches, including global and indigenous perspectives.

4. Develop critical thinking and writing skills focused on environmental issues.

Course Content

ਭਾਗ -ੳ

15hours

ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਅ

15hours

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਵਾਤਾਵਰਨੀ ਸੰਕਟਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਕਵਿਤਾ, ਨਾਵਲ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ

ਭਾਗ-ੲ

15hours

ਈਕੋ ਅਲੋਚਨਾ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਈਕੋ ਅਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਈਕੋ- ਅਲੋਚਕ

ਭਾਗ-ਸ

15hours

ਪਾਠ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ: ਏਥੋ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ (ਜਸਵੀਰ ਰਾਣਾ)

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਡਾ.ਜ਼ਮੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਪਰਖ, ਚਿੰਤਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਦਸੰਬਰ, 2020 [parkh-vol-ii-july-dec2020.pdf](#).
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਵੈਤ (ਸੰਪਾ.), ਗਿਆਨ ਮਾਲਾ: ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001.
- ਧੀਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ (ਸੰਪਾ.), ਗਿਆਨ ਸਰੋਵਰ: ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਬੰਧ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006.
- ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮਲਾ ਅਕਾਲੀ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੇਖ, ਅਤਰ ਚੰਦ ਕਪੂਰ, ਅੰਬਾਲਾ, 1950.
- ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਅਨੁ.), ਭਲਕ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੀਤੀਆਂ, ਬਾਲ ਫੋਡਕੇ (ਸੰਪਾ.), ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ.
- ਡੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਈਜਾਦਕਾਰ: ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਂਦਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ.

- Aruna Goel. *Environment and Ancient Sanskrit Literature*. New Delhi: Deep & Deep Publication Private Limited. 2003.
- Coupe, E. (ed.) *The Green Studies Reader: From Romanticism to Ecocriticism*, London: Routledge. 2000.
- Glotfelty, Cheryll. *The Ecocriticism Reader: Landmarks in Literary Ecology*. Ed. Cheryll Glotfelty and Harold Fromm. Athens: U of Georgia Press, 1996.
- Greg Garrard. *Ecocriticism*. London and New York: Routledge, 2004.
- Hayward, T. *Ecological Thought: An Introduction*, London: Polity, 1995.
- Kerridge, Richard. *Writing the Environment: Ecocriticism and Literature*. Zed Books, 1998.
- Krech III, S. *The Ecological Indian: Myth and History*, London: Norton, 1999.
- Krishnacharya Tamanacharya Pandurangi. *Environment in Puraṇas*. Bangalore: Dvaita Vedanta Studies & Research Foundation. 2000.

Course Title: ਵਿਸ਼ਵ ਕਲਾਸੀਕੀ ਸਾਹਿਤ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3504	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Objectives:

Upon completion of the course, the scholars are expected to:

1. Understand the context of classical literature and appreciate the richness of global literary heritage.
2. Connect Punjabi literature with Indian and world literature.
3. Comprehend universal literary themes through references to world-renowned works.
4. Gain insights into the philosophies of life across different cultures through selected literary texts.

Course Content

ਭਾਗ ਓ 15 hours

ਕਲਾਸਕੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ
ਵਿਸ਼ਵ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ

ਭਾਗ ਅ 15 hours

ਨੋਬਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਗੁਰਮੇਲ ਮੰਡਾਹੜ (ਸੰਪਾਦਕ) ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ

ਭਾਗ ਏ 15 hours

ਬੁੱਢਾ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ : ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ

ਭਾਗ ਸ 15 hours

ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੇਵ : ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਮੰਡਾਹੜ, ਗੁਰਮੇਲ, ਸੰਪਾਦਕ. ਨੋਬਲ ਕਹਾਣੀਆਂ. ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019।
- ਹੈਮਿੰਗਵੇ, ਅਰਨੈਸਟ, ਬੁੱਢਾ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ. ਚਾਰਲਜ਼ ਸਕ੍ਰਿਬਨਰਜ਼ ਸਨਜ਼, 1952। (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕਈ ਸੰਸਕਰਣ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।)
- ਹਮਜ਼ਾਤੇਵ, ਰਸੂਲ। ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ। ਪ੍ਰੋਗਰੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਮਾਸਕੋ, 1981। (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ: ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।)
- ਆਨੰਦ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ. ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2010।
- ਭਾਰਦਵਾਜ, ਰਘੁਨਾਥ। ਕਲਾਸਕੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ: ਇਕ ਪੜਚੋਲ. ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2005।

Course Title: ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3505	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After successful completion of this course, the students will be able to:

1. Acquire basic knowledge about the fields of media and journalism.
2. Understand the history, various forms, and dimensions of Punjabi media.
3. Gain clarity on the theoretical framework of journalism and its historical development in Punjabi.
4. Analyze the theoretical aspects and evolution of Punjabi radio and television.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ: ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰੀ ਪਰਿਪੇਖ (ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਿਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ)

ਭਾਗ-ਅ

15 hours

ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ :ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ; ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਰੀਵਿਊ; ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ)

ਭਾਗ-ੲ

15 hours

ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ :ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਆਡੀਓ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ)

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ (ਪੰਜਾਬੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ)

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion, innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਅਮਰਜੀਤ ਵੜੈਚ, ਇਹ ਅਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਏ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995.
- ਕਮਲੇਸ਼ ਉਪਲ, ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਸੰਪਾਦਨਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995.
- ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ

Course Title: ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3506	4	0	0	4

Total Hours: 60**Learning Outcomes:**

After completing this course, the students will be able to:

1. Learn how to read and critically analyze films.
2. Explore major trends and movements in film history.
3. Critically examine contemporary Punjabi cinema.
4. Collaborate with peers to conceptualize and discuss short film projects.

Course Contents

ਭਾਗ-ੳ	15 hours
ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ	
ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	
ਭਾਗ-ਅ	15 hours
ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ: ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ਼ਾ	
ਭਾਗ-ੲ	15 hours

ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਉਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

ਪਿੰਜਰ, ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ, ਡਾਕੂਆਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

Learning Activities:

ਫਿਲਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ।

Mode of Transaction: Lecture; Self-learning, Group Discussion;

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਭਾਰਗਵ, ਅਨਿਲ, ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਸ਼ਰਮਾ, ਪੰਕਜ, ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
- Roy, Satyajit, *Deep Focus: Reflections on Cinema.*
- Saran, Renu, *History of Indian Cinema.*

Course Title: ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਿਧਾਤ ਅਤੇ ਅਲੋਚਨਾ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3507	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After completing this course, the learner will be able to:

1. Understand key concepts, schools, and movements in literary theory and criticism.
2. Analyze literary texts using various critical approaches such as Formalism, Structuralism, Marxism, Feminism, Postcolonialism, etc.
3. Trace the historical development of literary criticism from classical to contemporary times.
4. Apply theoretical frameworks to interpret literature critically and independently.
5. Develop critical thinking, analytical skills, and a deeper appreciation for literary discourse.

Course Content

ਭਾਗ-ਓ

15 hours

ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਤੇ ਤੱਤ

ਸਾਹਿਤ: ਸਮਾਜ, ਪਾਠ ਅਤੇ ਲੇਖਕ

ਭਾਗ-ਅ

15 hours

ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਅਨੁਕਰਣ, ਕਥਾਰਸਿਸ, ਤ੍ਰਾਸਦੀ

ਭਾਗ-ਬ

15 hours

ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਰਸ, ਧੁਨੀ ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰ

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਨਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਨਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਚੋਖਟਾ

ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਨਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਚੋਖਟਾ

Transaction Mode:

Lecture, writings, Problem Solving, blended learning, Discussion.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਸ਼ਾਨ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮਲਾਂਕਣ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1970
- ---, ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (.ਸੰਪਾ), ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਧਾਰਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਦਿੱਲੀ, 1964.
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਧਿਅਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਨਵਚੇਤਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1970
- ---, ਧਰਮ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਵਿ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 1971.
- ---, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਵਚੇਤਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1972.
- ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਸੇਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1974.
- ---, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੇਮੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1967.
- ਗੁਰਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰਦੇਹ ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀ :, ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸੰਗਰੂਰ, 1993.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਾਠ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1993.
- ਗੁਰਬਚਨ, ਚਿਹਨ, ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਰਘੁਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1995.
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਹਾਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1997.
- ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
- ਬਿੰਦ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1977
- ਨਿਰਮਾਣ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਵਾਦੀ ਅਲੋਚਨਾ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991.
- ਨੂਰ, ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (.ਸੰਪਾ), ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਨਾ, ਇਕੱਤੀ ਫਰਵਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1975.
- ---, ਸਾਹਿਤ, ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਹਾਰ, ਇਕੱਤੀ ਫਰਵਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1987.

- , (ਸੰਪਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978.
- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (.ਸੰਪਾ), ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਲੋਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1974.
- , ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾਸਾਹਿਤ ਤੇ ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1978.
- ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਚਾਰ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988.
- , ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1989.
- ਭੱਟੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਧਾਂਤ, ਸੇਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1984.
- , ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਸ਼ਾ : ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003,

Course Title: ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB3508	4	0	0	4

Total Hours: 60

Course Learning Outcomes:

After successful completion of this course, students will be able to:

1. Understand the methodology and practical aspects of literary criticism.
2. Conduct in-depth study and practical analysis of any poem.
3. Conduct in-depth study and practical analysis of any prose narrative.
4. Conduct in-depth study and practical analysis of any dramatic work.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ **15 hours**

ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਰਾਈ ਅਧਾਰ।

ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਰੂਪ ਪੱਖ, ਸ਼ੈਲੀ, ਰਸ, ਅਲੰਕਾਰ, ਧੁਨੀ, ਸੰਰਚਨਾ, ਥੀਮ, ਪੈਟਰਨ

ਭਾਗ-ਅ **15 hours**

ਰੂਪਕੀ (ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ): ਇਕ ਅਧਿਐਨ

ਭਾਗ-ੲ **15 hours**

ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ :ਵਾਰਤਕ

ਭਾਗ-ਸ **15 hours**

ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ :ਕਵਿਤਾ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਰੂਪਕੀ ਨਤਚੇਤਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ 1978
- ---, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਨਵਚੇਤਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1973.
- ---, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, 1973..
- ---, ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜ਼ਜ਼ੀਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 1979
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਹਾਰਿਕ ਸਮੀਖਿਆ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1994

Semester IV

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB4550	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes :**

After completing this course, students will be able to:

1. Recognize key trends and themes in contemporary literature.
2. Understand how social and global changes influence literary works.
3. Analyze recent literary texts across genres.
4. Apply interdisciplinary approaches in literary analysis.
5. Enhance critical thinking and research skills in modern literary studies

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ

ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਕਵਿਤਾ, ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਟਕ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਰੋਕਾਰ:

ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਮਸਲੇ

ਭਾਗ-ੲ**15 hours**

ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ

ਜਸਵੰਤ ਜਫ਼ਰ, ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਵੀ, ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ, ਮਨਮੋਹਨ, ਜਸਵੀਰ ਰਾਣਾ

ਭਾਗ-ਸ

15 hours

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਸਾਲੇ ਤੇ ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾਵਾਂ

ਸਮਦਰਸ਼ੀ, ਸੰਵਾਦ, ਪ੍ਰਤੀਮਾਨ, ਪ੍ਰਵਚਨ, ਖੋਜ ਪੰਥ, ਪਰਖ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਖੋਜਨਾਮਾ, ਸ਼ੀਰਾਜ਼ਾ, ਸ਼ਬਦ, ਹੁਣ, ਰਾਗ, ਅੱਖਰ, ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ, ਮੁਹਾਂਦਰਾ, ਕਹਾਣੀ-ਪੰਜਾਬ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ:

- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ : ਆਦਿ ਕਾਲ, ਭਗਤੀ ਕਾਲ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
- ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1998
- ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਰੋਤ ਮੂਲਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1998
- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਤੋਂ 1700 ਈਸਵੀ ਤੱਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1981
- ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1994
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਚਿੰਤਨ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1997
- ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2003
- ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਆਉ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1999
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਨਾਵਲ ਸ਼ਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002

Course Title: ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB4551	0	0	0	12

Course Learning Outcomes

After successful completion of this course, students will be able to:

1. Access relevant literary sources and materials related to their selected research topic or issue.
2. Critically evaluate the collected literature and sources.
3. Present an in-depth study on specific aspects of the chosen topic or issue from an interdisciplinary perspective.
4. Express their arguments clearly using academic and literary concepts.
5. Complete and present a dissertation or internship report related to their chosen topic.

ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਧਿਐਨ: ਰਚਨਾਕਾਰ / ਸਮੱਸਿਆਕਾਰ, ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਇ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖਿਪਤ ਆਧਿਆਇ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰੇਗਾ। ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਖੋਜ -ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਜਨਾ ਸਹਿਤ, ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੋਜ -ਨਿਬੰਧ ਵਜੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰੇਗਾ।

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion

Course Title: ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB4554	2	0	0	2

Total Hours: 30**Course Learning Outcomes:**

After successful completion of this course, the students will be able to:

1. Identify and explain major literary theories such as Formalism, Structuralism, Feminism, Marxism, Psychoanalysis, and Postcolonialism.
2. Apply theoretical frameworks to the analysis and interpretation of literary texts.
3. Evaluate critical arguments and engage with scholarly discourse in literary studies.
4. Understand the historical and cultural contexts in which various literary theories emerged and evolved.
5. Develop clear and coherent academic writing that incorporates theoretical concepts and critical perspectives.

Course Content

ਭਾਗ-ੳ **10 hours**

ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਰੂਪਵਾਦ, ਨਾਰੀਵਾਦ, ਮਨੋ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਭਾਗ-ਅ **10 hours**

ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਧੀ, ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਐਨ-ਵਿਧੀ

ਭਾਗ-ੲ **5 hours**

ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਪ੍ਰਵਚਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਪਾਠਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ

ਭਾਗ-ਸ **5 hours**

ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਉਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਉਤਰ-ਬਸਤੀਵਾਦ, ਉਤਰ ਮਾਨਵਵਾਦ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ:

- ਕਿਰਪਾਲ, ਰਾਜ, ਪ੍ਰਵਚਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, 2009।
- ਗੋਦਾਰਾ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004।
- ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ ਅੰਕ), ਅੰਕ ਨੰ. 31-32, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਬਿੰਦ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ), ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ਨਾਰੰਗ, ਗੋਪੀ ਚੰਦ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਉਤਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ (ਅਨੁ.), ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
- ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਚਿੰਤਨ ਪੁਨਰ ਚਿੰਤਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ---, (ਸੰਪਾ), ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ਸੰਵਾਦ, ਉਤਰਮਾਨਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ (19), ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

Course Title: ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB4552	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After successful completion of this course, the students will be able to:

1. Understand the historical background and socio-political context of Dalit literature.
2. Analyze major themes such as caste oppression, social justice, identity, and resistance.
3. Critically engage with prominent Dalit writers and their contributions to literature.
4. Develop an empathetic understanding of marginalized voices and their lived realities.
5. Explore the role of Dalit literature in shaping contemporary discourse on equality and human rights.

Course Content**ਭਾਗ ਓ****15 hours**

ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ :ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਧਿਐਨ

ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ ਅ**15 hours**

ਸਵੈਜੀਵਨੀ : ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ

ਦਾਸਤਾਨ ਏ ਦਿਲ,(ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ) ਦੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ

ਭਾਗ ਏ**15 hours**

ਕਵਿਤਾ : ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਭਾਗ ਸ**15 hours**

ਕਹਾਣੀ : ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ

ਅਤਰਜੀਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਠੂਹਾਂ

Transaction Mode:

Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion innovative, learner centered, co-learning, self-directed, online learning, techniques etc.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ :

- ਹਾਸੀਆ ਲੋਕ(ਤ੍ਰੈ ਮਾਸਿਕ)ਪੁਸਤਕ ਲੜੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਅਕਤੂਬਰ ਦਸੰਬਰ 2010/
- ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004/
- ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਟਵੰਟੀ ਫਸਟ ਸੈਂਚਰੀ ਪਟਿਆਲਾ 2012/
- ਰੋਣਕੀ ਰਾਮ, ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਸਰੂਪ (ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ)ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 2010/
- ਯੋਗਰਾਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ 2012/

Course Title: ਖੋਜ - ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ	L	T	P	Cr.
Course Code: MPB4553	4	0	0	4

Total Hours: 60**Course Learning Outcomes:**

After successful completion of this course, the students will be able to:

1. Acquire basic understanding of research concepts and theories.
2. Select appropriate research methods and techniques used in research work.
3. Efficiently use computers and the internet to engage with Punjabi academic resources.
4. Gain practical proficiency through theoretical knowledge of computers.
5. Explore new employment opportunities in the era of information technology.

Course Content**ਭਾਗ-ੳ****15 hours**

ਖੋਜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ

ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਖੋਜ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜਾ

ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਦ

ਭਾਗ-ਅ**15 hours**

ਖੋਜ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਪੰਧ : ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ; ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ

ਵਿਸ਼ਾ-ਚੋਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ : ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਭੂਮਿਕਾ, ਹਵਾਲੇ, ਪੈਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਸੂਤਰੀਕਰਣ, ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ, ਅਨੁਬੰਧ, ਇੰਡੈਕਸ, ਅੰਤਿਕਾ

ਭਾਗ-ੲ**15 hours**

ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਮੋਬਾਇਲ ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਐਪਸ : ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਐਮ ਐਸ ਡੋਸ ਅਤੇ ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਵਿੰਡੋਜ਼ ਬਾਰੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਐਮ.ਐਸ. ਆਫੀਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ : ਵਰਡ, ਐਕਸਲ ਅ ਪਾਵਰਪੁਆਇੰਟ

ਭਾਗ-ਸ**15 hours**

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਸ

ਈਮੇਲ, ਕੈਲੰਡਰ, ਗੂਗਲਮੀਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ, ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਫੋਂਟ ਕਨਵਰਟਰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਉਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰੋਤ, ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੀਡੀਆ, ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ (ਲੈਗੂਏਜ਼ ਲੈਬ) ਸਾਫਟਵੇਅਰ

Transaction Mode: Lecture, Problem Solving, blended learning, Discussion.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

- ਕੰਬੋਜ, ਸੀ. ਪੀ. ਸਾਈਬਰ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010
- ---, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 2015
- ---, ਵਿੰਡੋਜ਼ ਤੇ ਐਮ.ਐਸ.ਆਫਿਸ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010
- ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ
- ---, ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ ਚਿੰਤਨ, ਲੇਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 2006
- ਜੁਨੇਜਾ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਕੰ ਪਿਊਟਰ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
- ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ ਸੰਦਰਭ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- ਪਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- Anderson, Jonathan and Millicent Poole. Assignment and Thesis Writing, 4th Ed. Wiley India Pvt Ltd, New Delhi, 2011.
- Deshpande, H.V. Research in Literature and Language: Philosophy, Areas and Methodology. Notion Press, Chennai, 2018.
- Melton Beth et. al. Microsoft Office Professional 2013: Step by Step. PHI Learning Pvt. Ltd. Delhi.
- MLA Handbook, Eighth Ed., The Modern Language Association of America, New York, 2016.
- Norton, Peter. Introduction to Computers. 7th Ed. McGraw Hill Edu. Pvt. Ltd. New Delhi.
- Preppernau, Joan and Joyce Cox. Windows 7: Step by Step. PHI Learning Pvt. Ltd. Delhi.
- Rajaraman, V. Fundamentals of Computers. 5th Ed. PHI Learning Pvt. Ltd. Delhi.